

Skaidrojums pārskatam par konsolidētā kopbudžeta izpildi

Vispārīgie principi

Pārskatā par konsolidētā kopbudžeta izpildi uzrāda valsts budžeta un pašvaldību budžetu izpildi 2017. gadā. Tajā ir apkopoti pārskata gada budžeta ieņēmumi, izdevumi, kā arī finansēšanas darījumi. Pārskats sagatavots atbilstoši naudas plūsmas principam.

Pārskatu par konsolidētā kopbudžeta izpildi (turpmāk – pārskats) veido, apkopojot un konsolidējot valsts un pašvaldību budžetu izpildes pārskatus. Konsolidāciju veic, summējot visus pārskatos uzrādītos rādītājus un izslēdzot savstarpēji atbilstošu ieņēmumu un izdevumu posteņus, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i., izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības.

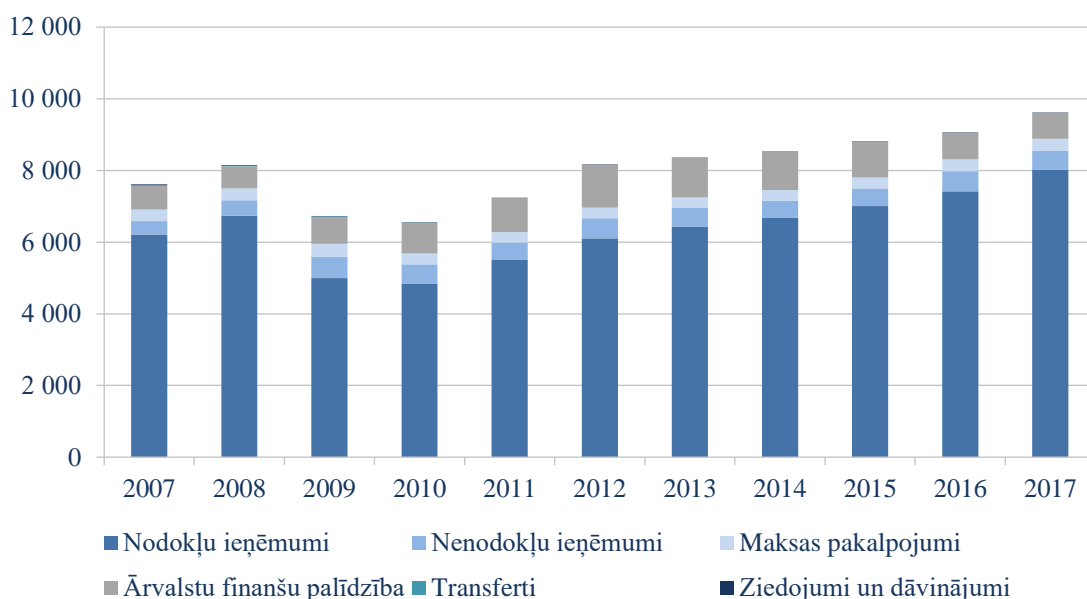
Konsolidētā kopbudžeta izpilde

Ieņēmumi

2017. gadā kopbudžeta ieņēmumi sasniedza 9 621,5 milj. *euro* vērtību, kas salīdzinājumā ar 2016. gada ieņēmumiem ir par 556,3 milj. *euro* jeb 6,1 % vairāk un par 473,8 milj. *euro* jeb 4,7 % mazāk nekā bija plānots saņemt.

Kopbudžeta ieņēmumi –
9 621 466 954 euro

Konsolidētā kopbudžeta ieņēmumu dinamika pa gadiem attēlota 1. attēlā.

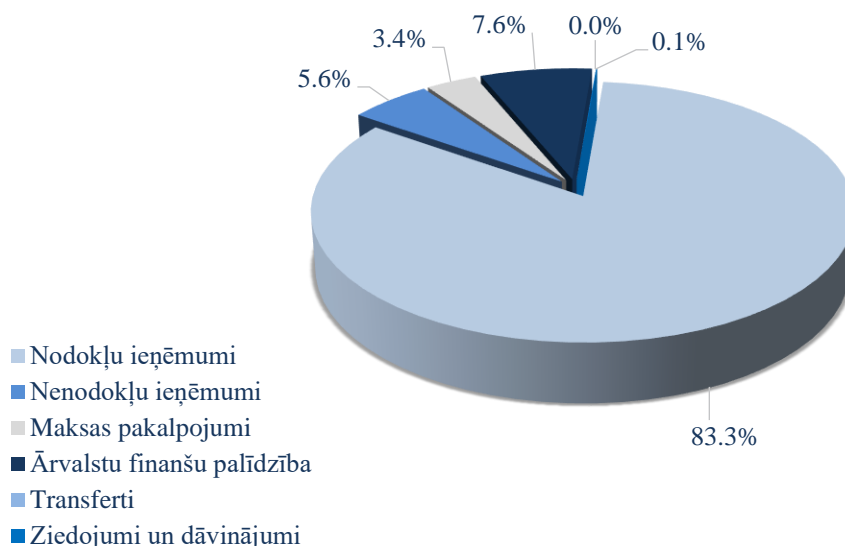

1. attēls. Kopbudžeta ieņēmumu struktūra 2007. – 2017. gads (milj. *euro*)

Kopbudžeta ieņēmumu struktūrā 2017. gadā pārsvarā ir nodokļu ieņēmumi – 83,3 %, pārējie ieņēmumi ir 16,7 % (skatīt 2.attēlu).

2017. gadā nodokļu ieņēmumi ir 8 015,3 milj. *euro* vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2016. gada nodokļu ieņēmumiem ir par 595,7 milj. *euro* jeb 8 % vairāk un par 118,6 milj. *euro* jeb 1,5 % vairāk nekā bija plānots iekasēt.

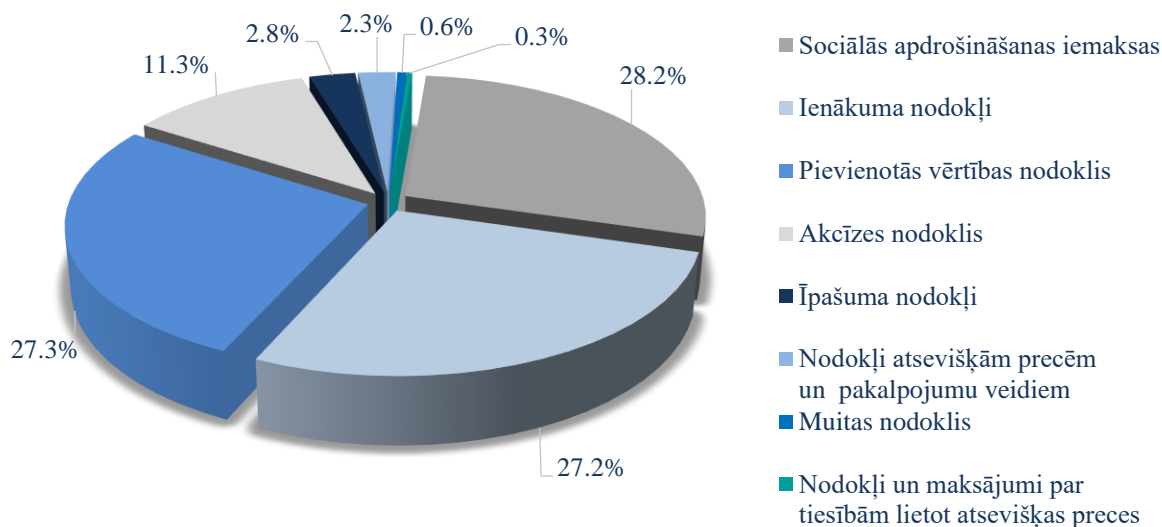
Nodokļu ieņēmumi –
8 015 280 587 euro

2. attēls. Kopbudžeta ieņēmumu struktūra 2017. gadā

2017. gada kopbudžeta nodokļu ieņēmumu struktūru veido (skatīt 3. attēlu):

- sociālās apdrošināšanas iemaksas – 2 257 milj. *euro* vērtībā, t.sk. iemaksas Valsts fondēto pensiju shēmā uzrādītas 475,5 milj. *euro* vērtībā,
- pievienotās vērtības nodoklis – 2 187,8 milj. *euro* vērtībā,
- ienākuma nodokļi – 2 179,6 milj. *euro* vērtībā,
- akcīzes nodoklis – 907 milj. *euro* vērtībā,
- īpašuma nodokļi – 228,2 milj. *euro* vērtībā,
- nodokļi atsevišķām precēm un pakalpojumu veidiem – 184,9 milj. *euro* vērtībā,
- muitas nodoklis – 45,3 milj. *euro* vērtībā,
- nodokļi un maksājumi par tiesībām lietot atsevišķas preces – 25,6 milj. *euro* vērtībā.

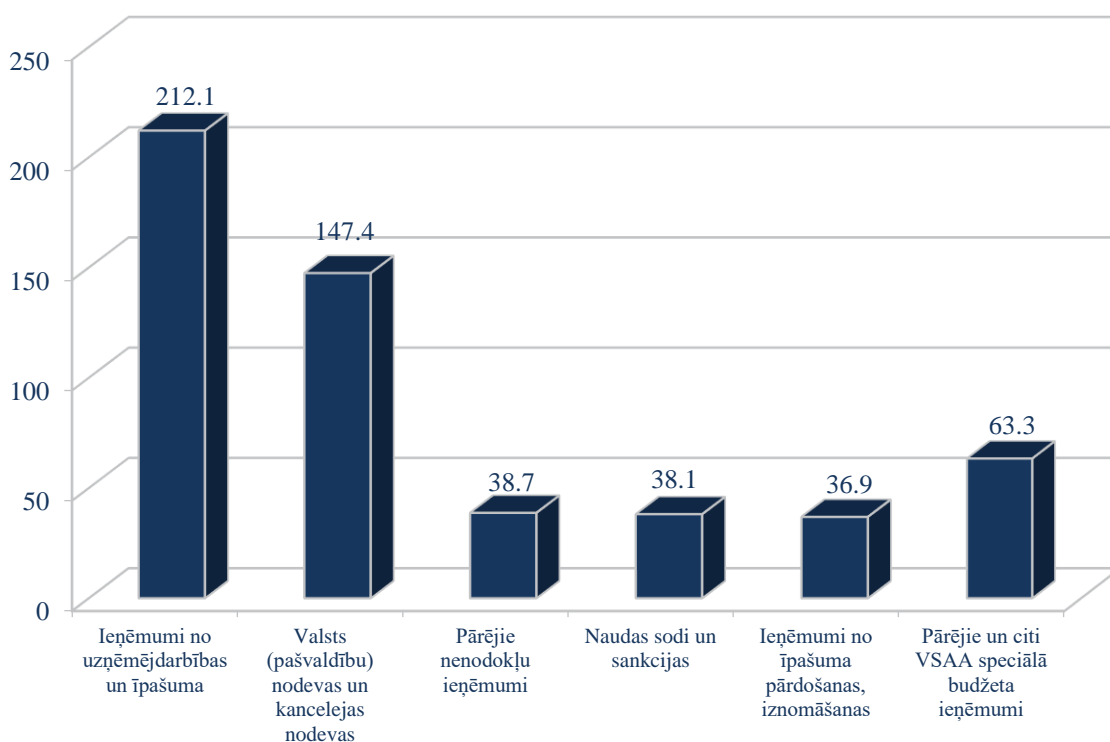

3. attēls. Kopbudžeta nodokļu ieņēmumu struktūra 2017. gadā

Nenodokļu ieņēmumi pārskata gadā ir 5,6 % no kopbudžeta ieņēmumiem. Lielāko daļu nenodokļu ieņēmumu veido ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma – 212,1 milj. *euro* vērtībā jeb 39,5 % no nenodokļu ieņēmumiem. Pārējo nenodokļu ieņēmumu daļu veido (skatīt 4. attēlu):

Nenodokļu ieņēmumi –
536 466 177 euro

- valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas 147,4 milj. *euro* vērtībā jeb 27,5 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- naudas sodi un sankcijas 38,1 milj. *euro* vērtībā jeb 7,1 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- ieņēmumi no valsts (pašvaldības) īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un no nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizācijas 36,9 milj. *euro* vērtībā jeb 6,9 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- pārējie nenodokļu ieņēmumi 38,7 milj. *euro* vērtībā jeb 7,2 % no nenodokļu ieņēmumiem,
- pārējie un citi Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālā budžeta ieņēmumi 63,3 milj. *euro* vērtībā jeb 11,8 % no nenodokļu ieņēmumiem.

4. attēls. Nenodokļu ieņēmumu struktūra 2017. gadā (milj. *euro*)

Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem 2017. gada kopbudžetā ir 332,6 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2016. gadu, tie ir palielinājušies par 6,7 milj. *euro* jeb par 2,1 %.

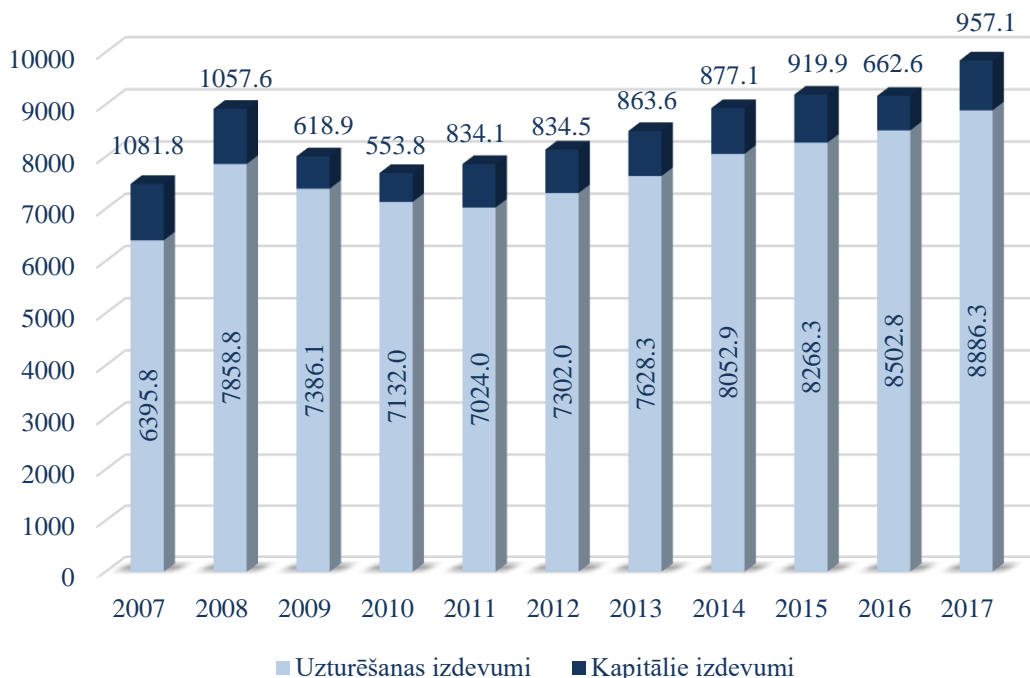
Ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumi 2017. gadā kopbudžetā ir 729,6 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2016. gadu, tie ir samazinājušies par 21,1 milj. *euro* jeb par 2,8 %. Ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumu samazinājums ir vērojams kopš 2013. gada.

Ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumi 2017. gadā kopbudžetā ir 7,5 milj. *euro* vērtībā. Salīdzinot ar 2016. gadu, tie ir palielinājušies par 3 milj. *euro* jeb par 65,3 %. Lielākos ziedojumu un dāvinājumu ieņēmumus veido juridisko personu ziedojumi, kas 2017. gada kopbudžetā ir 6,8 milj. *euro* vērtībā.

Izdevumi

2017. gada kopbudžeta izdevumi ir 9 843,4 milj. *euro* vērtībā. Uzturēšanas izdevumi ir 8 886,3 milj. *euro* jeb 90,3 % no kopbudžeta izdevumiem. Kapitālajiem izdevumiem izlietoti 957,1 milj. *euro* jeb 7,2 % no kopējiem kopbudžeta izdevumiem. Konsolidētā kopbudžeta izdevumi pa gadiem attēloti 5. attēlā.

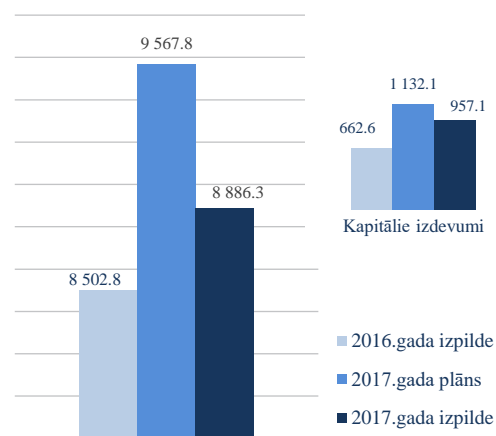
Kopbudžeta izdevumi –
9 843 385 906 euro

5. attēls. Kopbudžeta izdevumu struktūra 2007. – 2017. g. (milj. euro)

Kopbudžeta izdevumi pārskata gadā ir palielinājušies par 678,0 milj. *euro* jeb par 7,4 %, salīdzinot ar 2016. gadu, un veikti par 856,5 milj. *euro* jeb 8 % mazāk nekā bija plānots. Uzturēšanas izdevumi pārskata gadā palielinājušies par 383,5 milj. *euro* jeb par 4,5 %, salīdzinot ar 2016. gadu, un veikti par 681,5 milj. *euro* jeb 7,12 % mazāk nekā bija plānots. Kapitālie izdevumi pārskata gadā palielinājušies par 294,5 milj. *euro* jeb par 44,4 %, salīdzinot ar 2016. gadu, un veikti par 175 milj. *euro* jeb 15,5 % mazāk nekā bija plānots (skatīt 6. attēlu).

Uzturēšanas izdevumu struktūrā (skatīt 7. attēlu) lielāko īpatsvaru veido subsīdiju un dotāciju un sociālo pabalstu izdevumi 4 732,9 milj. *euro* vērtībā jeb 53,3 % no uzturēšanās izdevumiem un 48,1 % no kopbudžeta izdevumiem. Kārtējie izdevumi ir 3 598 milj. *euro* vērtībā jeb 40,5 % no uzturēšanas izdevumiem un 36,6 % no kopbudžeta izdevumiem.

6. attēls. Uzturēšanas un kapitālie izdevumi salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu un pārskata gada plānu (milj. euro)

7. attēls. Uzturēšanas izdevumu struktūra 2017. gadā (milj. euro)

Subsīdiju un dotāciju un sociālo pabalstu izdevumi pārskata gadā ir palielinājušies par 128,1 milj. euro jeb 2,8 %, salīdzinot ar 2016. gadu. Subsīdijas, dotācijas un sociālo pabalstu izdevumus veido:

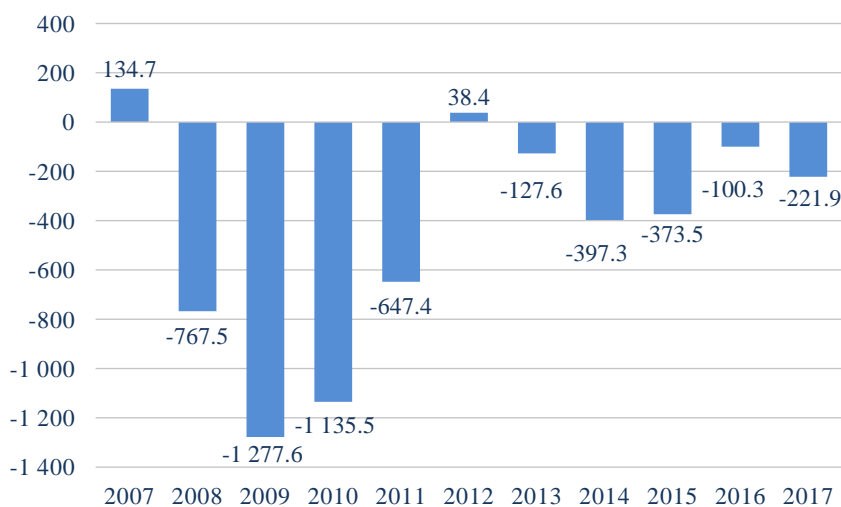
- sociālie pabalsti 2 829,1 milj. euro vērtībā jeb 31,8 % no uzturēšanas izdevumiem un 28,7 % no kopbudžeta izdevumiem,
- subsīdijas un dotācijas 1 903,8 milj. euro vērtībā jeb 21,4 % no uzturēšanas izdevumiem un 19,3 % no kopbudžeta izdevumiem.

Finansiālā bilance

Pārskata gadā kopbudžeta finansiālās bilances rezultāts ir deficīts 221,9 milj. euro vērtībā jeb **0,8 % no iekšzemes kopprodukta** (turpmāk – IKP¹), salīdzinājumam – 2016. gadā kopbudžeta finansiālā bilance bija ar deficītu 100,3 milj. euro.

Konsolidētā kopbudžeta finansiālās bilances rezultāts pa gadiem attēlots 8. attēlā.

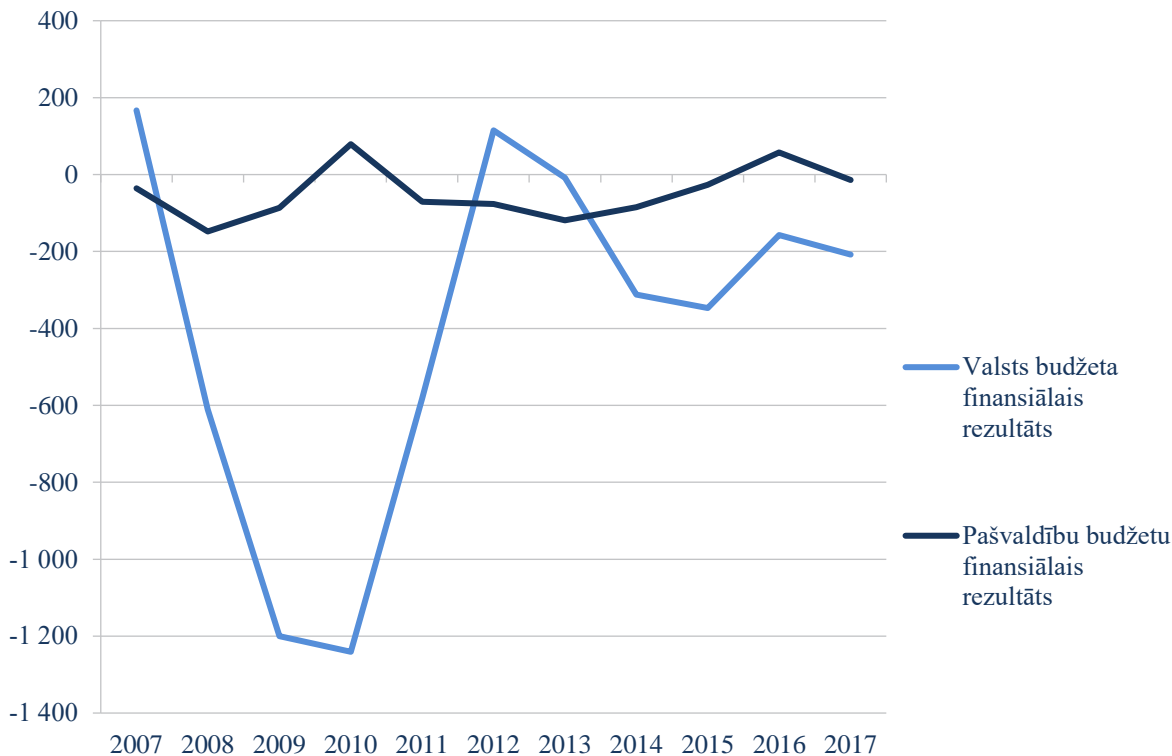
Finansiālās bilances
deficīts
221 918 952 euro

8. attēls. Konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance 2007. g. – 2017. g (milj. euro)

¹ šajā skaidrojumā aprēķinos lietota Centrālās statistikas pārvaldes mājaslapā publicētā 2017. gada IKP vērtība 26 856,6 milj. euro faktiskajās cenās

Konsolidētais kopbudžeta finansiālās bilances rezultāts veidojas no valsts budžeta finansiālās bilances rezultāta, kas 2017. gadā ir deficīts 207,7 milj. *euro* vērtībā, un pašvaldību budžeta finansiālās bilances rezultāta, kas 2017. gadā ir deficīts 14,24 milj. *euro* vērtībā. Konsolidētā kopbudžeta finansiālās bilances ietekme no valsts budžeta un pašvaldību budžeta finansiālās bilances rezultāta pa gadiem apskatāma 9. attēlā.

9.attēls. Valsts budžeta un pašvaldību budžetu finansiālais rezultāts 2007. – 2017.gadā (milj.euro)

Konsolidācija

Konsolidētajā kopbudžeta izpildē iekļauj katras ministrijas, centrālās valsts iestādes pārskatu, kas iekļauj valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpildes pārskatus, un pašvaldības pārskatu, kas iekļauj pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu iesniegto budžeta izpildes pārskatu.

Budžeta izpildes konsolidācijā ir piemērots mazākuma princips, izslēdzot tā darījuma partnera budžeta izdevumus, kurš maksājumus veicis pārskata gada pēdējās darba dienās, bet otrs darījuma partneris naudas līdzekļus saņēmis nākamajā pārskata gadā.

Pārskatā konsolidētas šādas budžeta izpildes pozīcijas:

Ieņēmumi/ izdevumi – 680 247 836 euro vērtībā, t.sk.:

- **pakalpojumi** (izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kods (turpmāk – EKK) 2200, ieņēmumu kodi 12.3.0.0., 18.6.0.0., 21.3.0.0., 21.4.0.0., 23.4.0.0.) – **2 518 984 euro** vērtībā,
- **pārējie procentu maksājumi** (izdevumu EKK 4300, ieņēmumu kods 8.4.0.0.) – **1 223 405 euro** vērtībā,
- **pašvaldību uzturēšanas izdevumu transferti valsts budžeta iestādēm** (izdevumu EKK 7200, ieņēmumu kodi 12.3.0.0., 19.5.0.0.) – **2 2024 512 euro** vērtībā,

- **valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem noteiktam mērķim** (izdevumu EKK 7300, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **528 606 649 euro** vērtībā,
- **pārējie valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti citiem budžetiem** (izdevumu EKK 7400, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **36 551 667 euro** vērtībā,
- **no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu uzturēšanas izdevumu transferti pašvaldībām** (izdevumu EKK 7800, ieņēmumu kods 17.2.0.0.) – **889 473 euro** vērtībā,
- **pašvaldību kapitālo izdevumu transferti** (izdevumu EKK 9200, ieņēmumu kodi 12.3.0.0., 19.5.0.0., 20.7.0.0.) – **145 995 euro** vērtībā,
- **valsts budžeta transferti kapitālajiem izdevumiem citiem budžetiem noteiktam mērķim** (izdevumu EKK 9500, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **107 853 098 euro** vērtībā,
- **pārējie valsts budžeta kapitālo izdevumu transferti citiem budžetiem** (izdevumu EKK 9700, ieņēmumu kods 18.6.0.0.) – **434 053 euro** vērtībā;

Finansēšana – 18 159 770 euro vērtībā, t.sk.:

- **naudas līdzekļi un noguldījumi** (kods F20010000/ F20020000) – **17 751 931 euro** vērtībā,
- **aizņēmumi/ aizdevumi** (kods F40010000/ F40020000) – **96 358 493 euro** vērtībā.

Gada pārskata 6. pielikumā uzrādīta valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpilde. Informācija par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpildi atklāta gada pārskatā no 7. līdz 16. pielikumam.

Pielikumi ir pārskata
neatņemama
sastāvdaļa

Gada pārskata 17. pielikumā uzrādīta pašvaldību konsolidētā budžeta izpilde (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus). Informācija par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) atklāta gada pārskatā no 18. līdz 20. pielikumam.